

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten

Mehdi Vaziri

Arkitekt

010-22 45 186

mehdi.vaziri@lansstyrelsen.se

2021-02-04

Diarienummer
402-2912-2021

Sida
1(4)

samhallsbyggnad@skovde.se
Linda.Kjerfve@skovde.se

Yttrande om avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning tillhörande förslag till detaljplan för Södra Aspelund i Skövde kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2021-01-22 för samråd enligt 6 kap 10 § miljöbalken

Om ärendet

Syftet med detaljplanen är att skapa byggrätt för industriverksamheter inom del av fastighet Skövde 5:258, del av fastighet Skövde 5:241 samt Kakelugnen 1. Detaljplanen kommer även att justera gaturummet längs Södra Aspelundsvägen och Energivägen.

Kommunen medger att det inte går att utesluta att genomförandet av detaljplanen kan medföra en betydande miljöpåverkan på miljön eftersom planen tillåter industriverksamheter. Planbeskrivningen ska därför uppfylla kraven för innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning för en specifik miljöbedömning. För projekt Södra Aspelund föreslås att den strategiska och den specifika miljökonsekvensbeskrivningen samordnas. För att samordningen av miljökonsekvensbeskrivningarna ska kunna hanteras som ett ärende i samrådsskedet är det av största vikt att miljökonsekvensbeskrivningarna har samma syftesformulering.

Länsstyrelsen har därför av Skövde kommun erhållit begäran om avgränsningssamråd med avseende på miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för detaljplanen för Södra Aspelund i Skövde kommun. Avgränsningssamrådet har grunden i bedömningen av att planförslaget kan innebära betydande miljöpåverkan. Avgränsningssamrådets syfte är att miljökonsekvensbeskrivningen ska fokusera på den miljöpåverkan som är betydande med förslag till förbättringsåtgärder.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen håller med kommunen om att betydande miljöpåverkan orsakad av föreslagen markanvändning inte går att utesluta. Kommunen har med utgångspunkt från denna slutsats arbetat fram ett avgränsningsunderlag för samråd med Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen understryker vikten av att miljökonsekvensbeskrivning (MKB,n) behöver uppfylla samtliga innehållskrav som anges i miljöbalken (1998:808) 6 kap 11 §. Den ska ha den omfattning och detaljeringsgrad som är rimlig med hänsyn till rådande kunskaper och bedömningsmetoder, och behövs för att en samlad bedömning ska kunna göras av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning om att miljökonsekvensbeskrivningen ska omfatta de rubriker som har föreslagits i ”Miljökonsekvensbeskrivning Innehållsförteckning”, daterad 2021-01-22. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver dock kompletteras och utvecklas i enlighet med synpunkterna nedan:

Under ”Risk och hälsa” bör kommunen förtydliga att det är inte enbart är farligt gods som behöver studeras utan även risker kopplade till industrin inom planområdet och riskobjekt i anslutning till planområdet.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen i det kommande arbetet med riskbedömningen kopplat till MKB-arbetet beakta särskilt följande:

- En beskrivning av vad som kan hända och var kan det hända bör ingå. Både stora och små olycksrisker bör redovisas. Även externa riskobjekt behöver beaktas, såsom värmekraftverk och avfallsanläggning.
- En redovisning av skyddsvärda objekt eller verksamheter ur ett olycksriskperspektiv, såväl inom planområdet som utanför planområdet, bör ingå.
- En redovisning förutsättningar för räddningsinsatser, inkluderat hantering av släckvatten bör ingå.
- Riskerna bör analyseras utifrån en helhetsbild som visar den ackumulerade risken såväl inom planområdet som utanför.
- De identifierade riskerna behöver värderas. Eventuella riskreducerande åtgärder och ytterligare tänkbara säkerhetsåtgärder behöver beskrivas.
- Osäkerheter i riskbedömningen behöver belysas och hantering av osäkerhet ska tydligt redovisas.
- Det är också av stor vikt att transparens genomsyrar riskbedömningen. Antaganden, indata och analysmetoder ska motiveras och redovisas. Resonemang ska vara lätta att följa.

Se gärna [MSB:s vägledning gällande risk- och säkerhetsfrågor i MKB-processen](#).

Det är bra att kommunen avser utreda klimatrelaterad påverkan, såväl skyfall som värmebölja. Vad gäller skyfall hänvisar Länsstyrelsen till [Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall](#).

- Dagvattenhantering och skyfall bör beskrivas inom planområdet men också i förhållande till angränsande verksamheter. Den samlade påverkan på MKN för Svesån genom den ökade mängden dagvatten och skyfall som blir effekten av att större ytor kommer att hårdgöras. I VISS finns påverkanskällor identifierade, Skaraborgs miljöhantering/ Risängen avfallsdeponi och Segertorpstippen som potentiellt kan tillföra ämnen i betydande mängd till vattenförekomsten.
- MKB,n bör även belysa risk för spridning av markföroreningar till grund- och ytvatten med dagvatten och vid skyfall. Dagvattenutredningen / planen ska beskriva lämpliga lösningar för omhändertagande av dagvatten utifrån föroreningssituationen och markförhållandena, medräknat klimatfaktor.

- Skövde kommun har angett att man ska motivera exploateringen av jordbruksmark. Kommunen föreslår också att göra en lokaliseringstudie. Kommunen verkar vara väl införstådd i vilken studie som behövs, men för att förtydliga så är det dessa tre frågor som ska utredas, enligt 3 kap 4 § miljöbalken, innan förändrad markanvändning av jordbruksmark föreslås:

1. Är jordbruksmarken brukningsvärd?
2. Är den aktuella förändrade markanvändningen ett väsentligt samhällsintresse?
3. Varför är förutsättningarna att ta annan mark i anspråk inte tillfredsställande?

- En översiktlig naturinventering ska göras för att identifiera eventuella biotoper med goda förutsättningar för förekomst av skyddade arter. Identifierade biotoper behöver inventeras närmare om de påverkas genom planen. Om man avstår från att närmare inventera t ex ett ”grodlämpligt” dike bör det finnas en kvalificerad bedömning att biotopen trots allt bara har ringa betydelse för skyddade arter. Innan fältarbete kan lämpligen Artportalen kollas och kontakt tas med lokala föreningar som kan ha kunskaper om flora och fauna i området. Utifrån ett sådant underlag och en besiktning av området kan man avgöra vilken ambitionsnivå som är rimlig i fältinventeringen. Obs dock att avsaknad av uppgifter i Artportalen och hos lokala föreningar inte behöver innebära att skyddade arter saknas.
- Då verkar finnas biotopskyddade objekt inom planområdet är det bra om kommunen redan i ett tidigt skede börjar tänka på kompensationsåtgärder ifall biotoperna måste tas bort.
- Viktigt att påverka på våtmarken som finns utanför och delvis inom planområdet utreds.
- Kommunen har skrivit att transporter kommer att utredas utifrån påverkan på väg 26 och buller med anledning av transporter. Länsstyrelsen tycker att det är bra men anser dock att trafiksituationen i området som sådant även bör utredas. Förhoppningsvis blir trafiksituationen förbättrad men detta bör utredas i kommande planhandlingar.
- Flera transport intensiva verksamheter ligger runt planerat planområde, Volvo, Risängen med återvinningscentral, slakteriet, förbränningsanläggningar, XR m fl. Planen öppnar för fler industrier i området, dvs fler transporter, och eftersom trafiksituationen vid vissa tider är ansträngd i dagsläget bör transportsituationen beaktas.
- Länsstyrelsen vill påtala vikten av att även den kumulativa effekten av kringliggande verksamheter inklusive planområdet påverkan på dessa ska redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att inventera berört område kring Svesån inkluderat både lämningar och övriga kulturvärden utifrån att inventeringen VaKul värderar området kring Svesån som innehavare av högt kulturhistoriskt värde. Det nämns exempelvis i underlaget att det

funnits ett antal kvarnar och en såg samt tegelbruk vid ÖM osv. MKB,n bör konstatera om det finns värden som berörs och vilka eventuella konsekvenser, åtgärder och hänsynstaganden som i sådant fall planarbetet bör hantera.

Länsstyrelsen bedömer även att en arkeologisk utredning ska utföras inom detaljplaneområdet då okända fornlämningar som inte är synliga ovan mark kan finnas. I närheten finns registrerade fornlämningar i form av stensättningar, boplatser och fyndplatser. Vid tidigare arkeologiska utredningar Ö om planområdet framkom ett flertal fornlämningar som tidigare var okända. Något N om planområdet finns fyndplatsen L1961:4435 registrerad, där påträffades den s.k. "Timboholmsskatten" på tidigt 1900-tal, Sveriges största guldfynd.

Vidare bör även det kommunalt utpekade bostadsområdet Ringstigen nämnas, som enligt kommunens kulturmiljöprogram utgör ett bra exempel på folkhemmets småhusbyggande med direkt koppling till expansionen av Volvo Penta industrin under 40–60-talet strax intill bostadsområdet. Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att ta ställning till i fall detta kulturhistoriskt särskilt värdefulla bostadsområde bör hanteras på ett aktivt sätt i detaljplanearbetet, exempelvis via varsamhet, skydd och/eller utformningsbestämmelser mm, för att säkerställa en hållbar utveckling inom bostadsområdet med stark ursprunglig koppling till industriområdet.

I detta yttrande har arkitekt Mehdi Vaziri varit föredragande och beslutande. I den slutliga handläggningen har även sakkunniga från enheterna för vattenärenden, naturärenden, kulturmiljö, Miljöskydd, landsbygdsutveckling samt samhällsskydd och beredskap medverkat.

Mehdi Vaziri

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Länsstyrelsen/

Enheten för vattenärenden

Enheten för naturärenden

Kulturmiljöenheten

Enheten för landsbygdsutveckling

Enheten för Miljöskydd

Enheten för samhällsskydd och beredskap